

“ఏమండోయ్. ఇంకా యీ వేషం లోనే వున్నారే? తొందరగా తయారవండి” అని గావు కేక పెట్టి చిందులు తొక్కడం ప్రారంభించాడు శ్రీకంఠయ్య.

బనియను కూడా తీసేసి, పుచ్చె బొద్దు కిందకి జార్చి బొజ్జకి గాలి తగిలినూ, హాయి ననుభవించాలని ప్రయత్నిస్తున్న సమయంలో, సంగీతంలో అవస్వరాలూ, ప్రత్యక్ష మయాడు శ్రీకంఠయ్య.

“ఎక్కడికండీ.”

“రామాయణమంతా విని రాముడికి సీతవిషమవుతుందని అంగీకరిస్తుంది. ఎక్కడికంటూ నేమిటి? వదండి ముందు” శ్రీకంఠయ్యతో వచ్చిన తగాదాయే ఇది. కన్నుల్లో కందులు వేపేస్తాడు అసలు సంగతి తేల్చుకుండా. కాఫీ తాగడానికి కూడా సావకాశం లేదన్నాడు. ఒక్క సెకండన్నా అటూ ఇటూ కాకుండా సరిగ్గా ఆరు గంటలకే ఆరోగ్య మంత్రిగారు సెమినారు ప్రారంభం చేస్తున్నారుట. అంతకి అయిదు నిమిషాలు ముందుగానే అందరూ కుప్పిల్లో కూర్చోవాలిట. దేశ విదేశాలనుంచి మహామహులందరూ పాల్గొనబోతున్న ఆ సెమినార్ కి హాజరవకుండా వుండకూడదుట.

పాతకముస్యలై కొత్తు పరిష్కారాలు

కారణం, గమ్యస్థానం పూర్తిగా తెలుసుకోకుండానే బయలుదేరాను. నిజానికి శ్రీకంఠయ్యకి కూడా గమ్యస్థానమే తెలమనుకాని, సెమినారుకుందాకే తెలియదని దారిలో తేలిపోయింది. వగర్చుకుంటూ హాలుకి చేరుకున్నాము. హాలు అలంకరణ బ్రహ్మాండంగా వుంది. శిండాలు, తోరణాలే కాకుండా గోడలనిండా తగిలించిన గ్రాఫులూ, నిసాదాలూ కూడా హాలుని రంగులమయం చేశాయి వేదిక మీద, నాయకుల కుప్పిల వెనక తెల్లటి తర, దాని మీద కొట్టొచ్చినట్టు నల్లటి చిత్రం మనకి ఓరపరిచితమయిన జుర్రుపు, ఎలక! ఈ సెమినారు ఎలకల సహారానికి సమగ్ర పథకం ఆలోచించి, కార్యక్రమం నిర్ణయించేటందుకు

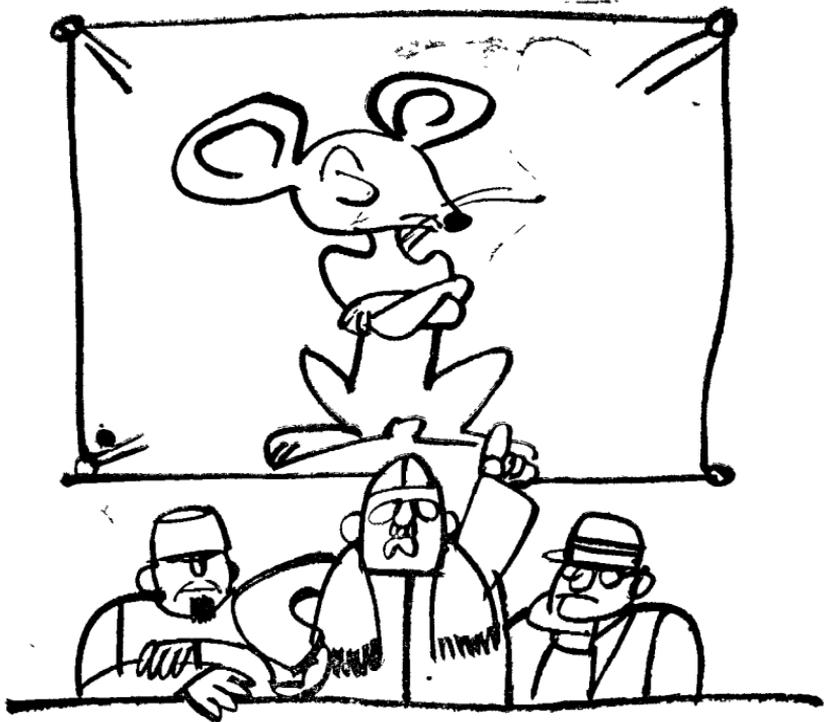
సోమంచి యజ్ఞన్న శాస్త్రి

విర్యాటయింది. భారత దేశానికి ఎలకల వల్ల కలుగుతున్న ముప్పు వివరించి, భారతీయులందరి ఆప మత్తులుగా చేసి, ఎలకల సంహారానికి నడుంకట్టించే నిమిత్త దేశ విషయాలేకాక, విదేశీ వేత్తలకు దా విచ్చేకారు. కేవలం రిపబ్లికం ఇంగ్లండు, అమెరికా వంటి ప్రముఖ దేశాల నుంచే కాక, కొత్తగా స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకున్న ఆఫ్రికా దేశాల నుంచి, వధ్య, దూర ప్రాచ్యాల నుంచి కూడా నిపుణులు హాజరయారు. ప్రపంచంలో, భారతదేశం ఎంత ప్రముఖ స్థానం, ఎంత కీకసాత్ర పరిస్థితిలో దీనివల్లే తేటతెల్లవుతుంది. లేకపోతే, కేవలం ఎలకల్ని చంపించేందుకు ప్రపంచం నాలుగు మూలల్నించి మనకి సలహా లివ్వడానికి మనుషు లొస్తారా?

పెద్దలంతా వొచ్చి వేదిక అలంకరించారు. అబువాటు ప్రకారం అరగంట ఆసక్తిగాగాని ఆరోగ్య మంతిగారు హాటికి విచ్చేయలేదు. నిజానికి వారు సమయానికే వొచ్చినా, కార్యకర్తలతో అల్ప హారం విందాసించి, ఫోటోలు దిగడంలో కాలాతీత మయింది. వారు యాధాలాభంగా క్షమాపణ చెప్పి తమ గంభీరోపన్యాసంలో, దేశంలో ఎలకలు సంవత్సరానికి వివిధంగా వృద్ధి చెందుతున్నాయో, దీనివల్ల ఎంతవంట నష్టమవుతోందో, దానివల్ల ఎంతమంది

తిడి లేకుండా పోతున్నారో దానివల్ల ఎంత రాజకీయ అల్లకల్లోం పెరుగుతోందో, వివరించి చెప్పారు.

దేశంలో నూట ఎనభైకోట్ల ఏకవల మూడువందల అరవైరెండు ఎలకలున్నాయట. అవి తిన్నే గింజల పరిమాణాలు కూడా ఉన్నట్లలో ప్రారంభించి గ్రామాల దాకా చెప్పారు. ఆ అంకెలు వింటే కళ్లు చీకలు కమ్మాయి. ఎంతమంది రిసెర్చి విద్యార్థులు, ఎంత కృషిచేస్తే యీ వివరాలు లభిచాయో అని ఆశ్చర్యంతో ఋత్రకూడా తిరిగి పోయింది. దేశంలో నిజానికి ఎన్ని ఎలకలున్నాయో ఆరా తియ్యడానికి అమెరికానించి ఒక నిపుణుల సంఘం తమ స్వంత ఖర్చులతో దేశమంతా పర్యటించి, అరువారాలు అహారాత్రాలుకష్టపడింది. అమెరికన్లకి రిసెర్చి అంటే చాలా ప్రీతి. ఆ మధ్యని ఎక్కడో చదివాను, ఒకాయన ఐస్ క్రీము గురించి రెండున్నర సంవత్సరాలు ఘోర రిసెర్చిచేసి డాక్టరేట్ లభించి సంపాదించుకున్నాడట. ఆయన పదిహేడువేల మూడువందల ఇరవై నాలుగు రకాల ఐస్ క్రీములు పరిశోధించాడట. రకరకాల ఆకారాలు, రకరకాల రంగులలో వున్న ఐస్ క్రీములు. ఇన్నీ కష్టించి, రుచి చూసి, కనిపెట్టిన సిద్ధాంతం, ఐస్ క్రీములో తీపితినం వేసిన పంచదార పరిమాణాన్ననుసరించే హాని

వృద్ధులు పొందుతుంది. తేట మాటలో సారాంశం చెప్పాలంటే, 'ఐస్ క్రీములో పంచదార ఎక్కువ వేస్తే తీపి ఎక్కువగా వుంటుంది. తక్కువ పంచదార వేస్తే, తీపి తక్కువ వుతుంది' ఇది నిరూపించడానికి ఆయన కేవలం అంకెల పట్టిలే కాక, రంగుల గ్రాఫులూ, వారు తిన్న కొన్ని ముఖ్య ఐస్ క్రీముల ఫోటోలు కూడా తగ్గించారు. పి. హెచ్. డి. వూరికే లభిస్తందా?

ఇంతకీ చెప్పవచ్చే దేమిటంటే, ఆ దేశంనించి వచ్చిన రిసెర్చి

బృందమే మన దేశంలో వున్న ఎలకల అంచనా తయారు చేసింది. కనక, మనం ఆ సంఖ్యని అనుమానించ కూడదు. మనం తినవలసిన ఆహారం ఇన్ని ఎలకలు తినేస్తున్నాయో అని గుండెలు బాదుకోవాలి. ప్రమాదం గుర్తించి వాటి సంహారానికి, వాటి సంఖ్యా నిరోధానికి పూనుకోవాలి. వీటికి మార్గాలు అనే పంచదార యీ సెమినారుకి మరో ప్రధాన అత్యం.

ఎలకల్ని వేటాడి, వట్టి చంపడానికి ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ స్పెషలు సిబ్బందిని, జీవులకోసమా,

నియమించాలని నూచన చేసి వుంటారని మీరు తెలికగా వూహించుకోవచ్చును. ఈ సిబ్బందేకాక, ఎలకల వెంటబడి, ఎలా తెలికగా పట్టుకో వచ్చునో, కరివేలాగ నోటి దగ్గర చెయ్యి పెట్టుకుంటాక ఎలా పట్టుకుని, గిగిరితిప్పి, నేలకి వేసికొట్టి దానిని చంపవచ్చునో, జనసామాన్యంకి ఆఫీసు ఇచ్చేటండకు వరో సైన్లు సిబ్బందిని నియమించాలన్న వరో నూచన కూడా అంగీకార ముద్ర సంపాదించుకుంది. ఎలక మన మహాశత్రువు. ఈ మహాశత్రువుతో పోరాడి మన జయం సాధిస్తే గాని మనకి విమోచనం లేదు ఏ యుద్ధమూ కేవలం జవాన్ లి సాధించలేదు. పొరులందరూ కూడా పాల్గొని, దీన్ని ప్రజాయుద్ధం చేసి, అధునిక మారణ సామగ్రి మొదలు పురాతన హస్తలాఘవాదాకా ఉపయోగించి, వాటిని రూపుమాపాలి అన్నది సెమినామ వ్యక్తికరంచిన సిద్ధాంతం.

సంహార విషయంలోకంటే నిరోధన విషయంలో పుణులు కనిపెట్టిన కొత్త సిద్ధాంతాలూ, చేసిన నూచనలూ, చాలా ప్రజ్ఞావంతంగా, విప్లవాత్మకంగా వున్నాయనడానికే సందేహం లేదు. అక్కడ వివరించిన వైజ్ఞానిక విషయాలు కొన్ని నా మెదడు గ్రహించలేక పోయింది. అర్థమయిన, అధవా, అర్థమయింది అని కున్న రెండు విషయాల్ని గురించి చెబితే, విషయం ఎంత నూత్రమో, ఎంత క్లిష్టమో, వైజ్ఞానిక ప్రాతి సాధించడానికి ఎంత అవకాశ ముందో మీరే గ్రహించగలరు.

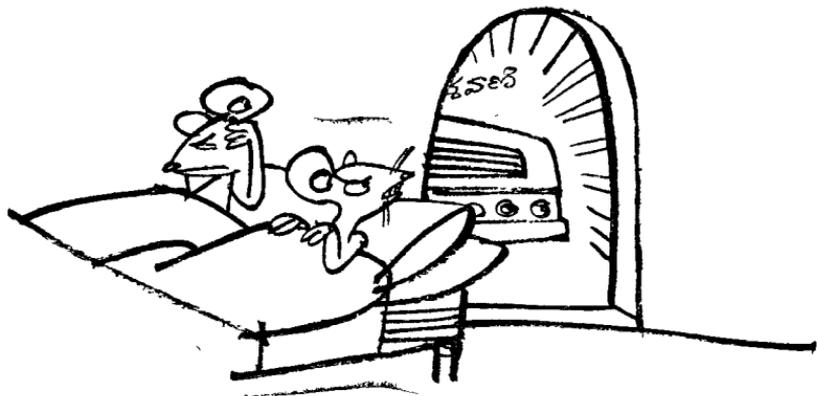
ఒక నిపుణుడు కవిపెట్టిన విషయం: గ్రామంలో, పొలాల్లోనే పుడవనిన కొన్ని రకాలయిన ఎలకలు, ఇప్పుడు బొంబాయివంటి నగరాల్లో వచ్చిపడ్డాయి. దీనికి కారణాలు ఏమిటి? వంచవర్ష ప్రభావంలో వరిశ్రమలిప్పివల్ల, గ్రామంలోనించి ప్రజలు వట్టుచాలకొచ్చి వడుకున్నారు. గ్రామంలో

ధాన్యం కూర్చే పంటలు తక్కువయి, నగరాల్లో నిలవుంచే దిగుమతి ధాన్యాలు ఎక్కువ అవడమే దీనికి కారణమూ, మరియికరముఖ్య కారణాలేమయినా వున్నాయా? గ్రామాల్లో వుండవలసిన ఎలకలు గ్రామాల్లోనే వుండేట్టు కట్టడి చెయ్యడం ఎలాగి? ఇటువంటి పరిశోధన మన దేశంలో అత్యవసరం. లేకపోతే పిడుక్కి, బియ్యానికి ఒకే మంత్రం వల్లంజినట్టు, గ్రామ ఎలకల నిరోధానికి, వట్టణ ఎలకల సహాయానికి ఒకే పరిష్కారం తయారుచేసే ప్రమాదముంది. దాని వల్ల ఫలితం లేకపోగా, కొన్ని రకాల ఎలకలు పేట్రేగిపోయి, మరి విజృంభించ వచ్చును. ఈ విషయాన్ని పరిశోధించడానికి గ్రామాల్లోనూ, వట్టణాల్లోనూ వెంటనే రిసెర్చి ప్రోజెక్టులు ప్రారంభించాలి. ఈ రిసెర్చికి కొంత సొమ్ము మద్దతుగా ఇవ్వడానికి కొన్ని దేశాలు తయారుగా వున్నాయి.

ఇంతకంటే మరో గొప్ప విషయం చెప్పాడు ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు. ఎలకలు వూరికే వున్నాకొస్తూ వుంటే, ఎన్నని, ఎంతకని సహాయం! మన దేశం, పశ్చిమ ప్రజాళికల కల సాధించిన ప్రగతి అంతా జనాభా వృద్ధిలోనే వర్తించుకుపోయినట్టు, ఎలకల్ని యథా ప్రకారం ఉత్పత్తి చేసుకోనిస్తూ

వుంటే, ఎంత మారణ సామగ్రి, ఎంత బలగమూ వాటి నిర్మూలనానికి చాలదు. కనుక వాటి పెరుగుదల కూడా నిరోధించాలి. నిజానికి సంహార యత్నాలకంటే నిరోధ ప్రణాళికలకే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యమివ్వాలి. మనుష్యులే సంతాన నిరోధక కార్యక్రమాల్లో ఉత్సాహవంతంగా పాల్గొనడంలేదే, ఎలకలు మనమాట వింటాయూ అని నిరుత్సాహ పడనక్కర్లేదు. ఎలకల ఉత్పత్తి శక్తి తగ్గించడానికి వారు కొన్ని ప్రయోగాలు చేశారుట. అవి సఫలీకృత మయాయట. కనక ఎలకల యిష్టానుష్టాలతో, వాటి సహకారంతో నిమిత్తం లేకుండా వాటి సంతాన నిరోధం అమలు జరపవచ్చును. సందేహానికి తావు లేకుండా, ఆ శాస్త్రజ్ఞుడు తన ప్రయోగానే వివరించాడు. తిరుగు లేకుండా సిద్ధాంతం ప్రతిపాదించాడు.

అయన చేసిన ప్రయోగం మొదలకల్ని, ఆక ఎలకల్ని ఒకచోట పని రోజులు వుంచాడు. ఎన్ని ఎలక పిల్లలు వుట్టాయో లెక్కించాడు. మరోచోట అదే సంఖ్యలో అడమగ నెకల్ని పెట్టి, ప్రతి వది నిమిషాలకీ, ఒక నిమిషం గట్టిగా గంట వాయిదేవారు ఈ విధంగా ధ్వనిచే చెదరగొట్టుబడిన ఎలకల

ఉత్పత్తి, నూటికి ముప్పయి కాతం లెక్కిరాయింది. ఎలకల కలయి క ఏమీ తగ్గలేదు అక ఎక దృష్టిలో మొగ ఎక, తన ఆకర్షణ పోగొట్టుకో లేదు. ఉత్పత్తి మాత్రం తగ్గింది. ఇదే గాక మరో గొప్ప విషయం కూడా జరిగింది. గర్భవతులయి ఎలకల సమీపంలో నలభై ఎనిమిది గంటల సేపు ఏ బిగిని గంట వాయిస్తే గర్భం పోతుంది, తల్లి ఏమీ ఆపాయం కలగ కుండా! గర్భం తాళిపో ఎనిమిదో రోజునో, తప్పితే తొమ్మిదో రోజునో యీ గంట వాయింపు జరగాలి. తరవాత చెసినా ఫలితం లేదు. ముందు చెసినా ప్రయోజనంలేదు. కాని ఎనిమిది తొమ్మిదో రోజుల్లో నలభై ఎనిమిది గంటలు ఘంటానాదంచేస్తే, నూటికి ఎనభై న తులు ఉత్పత్తి తగ్గిపోతుంది. ఆ మో ఘ మ యి న ప్రయోగం, అవ్యతమైన ఫలితాలు.

కృత్రిమసాధనాలేమీ లేకుండానే ఎకల సంతాన నిరోధంలో చెప్పకో దగిన ప్రతి సాధించ వచ్చినవి యీ ప్రయోగాలు నిరూపించాయి కనుక, ఎలుకలు ఎక్కువగా పుండేచోట గంటలు, డప్పులు వగైరాలు కట్టుకని పడేసి నిమిషాల కొక్కమాటు ఒక నిమిషం సేపు వాయిస్తే, ఎలకల ఉత్పత్తి తగ్గిపోతుంది. రెండో ప్రయోగ ప్రకారం కడపుకోపున్న ఎకల ఎనిమిదో రోజు కనిపెట్టి గంట వాయిస్తే, యీ ఉత్పత్తి మరి తగ్గి పోతుంది. కనక క్రమేపీ, వాటంతట అవే నశించిపోయే అవకాశముంది. రుడవది కొంచెం కష్టమయినా మొదటిది చాలా తేలికేగా! నూక్ష్మంలో మోక్షం పడమంది పోగయి గంటలు కొట్టి డప్పు వాయిచడం ఏ గ్రామానికీ

కష్టంకాదు అయితే ఒక క్రమంలో వాయిచడం మందిది. అకతవ కగా వాయిచి కేవలం గొడవ చేసేస్తే, ఎలకలు అణగొండవ్వాలి అలవాటు పడిపోయి, తమ ఉత్పత్తి యధాప్రకారం కొనసాగించే ప్రమాదం కొంత వుంది ఈ ప్రమాదం ఎంతా? అది ఇంకా పరిశోధనలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కనుక కొంత జాగ్రత్తగా వుండాలని వారు హెచ్చించారు. ఈ జాగ్రత్త తీసుకోడం కూడా గ్రామీణుల

కేవలం కష్టంకానిది. అహంసా యుత సిద్ధాంతానికి కట్టుబడిన మన దేశానికి ఇది నిజంగా చాలా ఉపయోగకరమైన పద్ధతి

ఎలకల్ని చ పించడానికి ఇంత గొడవా? మంత్రులు రావాలా! నెమివారా! అన్న చులకన దృష్టితో కూర్చున్న నాకు ఎంత కనుంఘి! ఎంత నూక్షాతి నూక్ష్య విషయాల మీద పరిశోధన జరుగుతోంది! సరస్వతి సాతవైవా, ఎన్ని కొత్త పరిష్కారాలు!

□□□

తొడక అలరించిమేడెషాపుకెళ్ళి

కుట్టుసరిగా తేనిస్తాకంతా
చవగా అమ్మెస్తున్నాదు-
ఇలాటి బాక్సాలు
రెండంపావలొ-
చీడబుమచుకున్నె

